

Rašeliník se používal místo dětských plen, skvěle funguje jako obvaz. Pomůže i na zahradě (varianta B)

Kde můžeme rašeliník nejčastěji vidět?

Rašeliník je vázaný zejména na jehličnaté lesy a je snad povinnou součástí každého rašeliníště. Krásné porosty několika druhů rašeliníku můžeme spatřit v rezervaci Červené blato na Třeboňsku. Lokalita získala název vlastně také díky rašeliníku, neboť jeho některé druhy získávají na zimu výrazně červenou barvu. Najdeme ho ale i na mnoha jiných místech, většinou v lesním porostu nebo na jeho okraji, velmi často na vlhkých místech.

Čím je tak zajímavý?

Těch vlastností je více. Právě rašeliníku vděčíme například za velmi zajímavou možnost nakouknout trochu do historie, ale o tom až na závěr. Za zmínku rozhodně stojí schopnost jeho buněk přijímat obrovské množství vody. Buňky tohoto mechu umí pojmout 16 až 25krát větší množství, než je jejich hmotnost v suchém stavu. Je tedy více než pravděpodobné, že i ve velkém suchu bude v rašeliníkovém porostu k dispozici dostatek vláhy.

Můžeme to využít nějak prakticky?

Této schopnosti si všimli třeba zahradníci a využívají rašeliník pro pěstování orchidejí, antúrií, některých bromélií nebo masožravých rostlin. Také se rašeliník může přidávat jako půdní kondicionér do příliš suchých půd. Kromě zahrady se dá využít i tam, kde je potřeba udržet vlhkost pod kontrolou.

A to se dostáváme od zahradnického využití do dalších oblastí. Třeba i do domácnosti?

Teoreticky ano, ale v civilizovaném světě to už není běžné. V minulosti byl ale rašeliník v mnoha kulturách velmi významnou rostlinou. V Laponsku se používal místo dětských plen, udržel dětský zadeček v takovém suchu jako dnešní moderní pleny. Nehledě na to, že laponské řešení této věci bylo mnohem ekologičtější.

Využívala se tato schopnost rašeliníku i nějak jinak?

Indiánské ženy používaly rašeliník místo vaty, protože jeho schopnost pojmout velké množství tekutin jim zajišťovala v některých situacích vysoký komfort. Rašeliník se dokonce hojně používal za první světové války jako účinná náhrada za obvazy, které byly často nedostatkovým a velmi vzácným materiálem. Říká se, že právě rašeliníkové náplasti pomohly zachránit tisíce lidských životů.

Není to nehygienické, nebo dokonce riskantní, přikládat si lesní mech na otevřenou, krvavou ránu?

Je to velmi zvláštní, ale opravdu to nehygienické není. Souvisí to s další vlastností rašeliníku – má antiseptické účinky. Nejen že neškodí, ale přímo pomáhá dezinfikovat rány, a tím je i léčit. Obvaz z rašeliníku vydrží mnohem delší dobu bez výměny než třeba vatový tampón. A z přírody máme dokonce odpozorované, že zvířata s krvácející ránou často vyhledávají porosty rašeliníku a zraněná místa záměrně přikládají k mechu, čímž si ránu dezinfikují a léčí.

Úkoly k textu:

1. Rezervace Červené blato – Jak tato lokalita získala svůj název? - najdi v prvním odstavci citaci

2. Jakou schopnost má rašeliník?

.....

3. Do jakých půd se rašeliník přidává jako půdní kondicionér?

.....

4. K jakému účelu byl využíván rašeliník v Laponsku?

.....

5. Jak byl rašeliník využíván během první světové války?

.....

6. Proč není používání rašeliníku nehygienické?

.....

15. leden 2016

[Zelené světy](#)

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

autoři: [Hana Šoberová](#), [Pavel Chlouba](#)

<https://budejovice.rozhlas.cz/raselinik-se-pouzival-misto-detskych-plen-skvele-funguje-jako-obvaz-pomuze-i-na-7044082>